

В.І.Білоус, Т.А.Захарова

БУКОВИНСЬКА ДЕРЖАВНА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ

Музей (дир. - В.І.Білоус)
Буковинської державної медичної академії

Резюме. Вперше висвітлено всі періоди 70-річної історії заснування, розвитку та діяльності Буковинської державної медичної академії.

Ключові слова: медичний інститут, академія, історія заснування, розвиток, діяльність.

У 2001 році виповнилося 70 років від заснування Буковинської державної медичної академії як вищого навчального закладу. Проведені співробітниками музею дослідження показали, що свій початок академія бере з 30-х років ХХ століття.

Київський виробничо-медичний інститут (1931 – 1936) – 2-й Київський державний медичний інститут (1936 – 1944) – Чернівецький державний медичний інститут (1944 – 1997) – Буковинська державна медична академія (з 1997 року) – така коротка історія заснування й розвитку новоствореного в 1931 році вищого навчального закладу та його трансформація в теперішню Буковинську державну медичну академію (БДМА). Від свого заснування до цього часу навчальний заклад за різних обставин змінював як назву, так і дислокацію, але ніколи не мінняв статусу вищого навчального закладу і не переривав своєї діяльності з підготовки висококваліфікованих лікарів.

Історична довідка. Рішенням Ради Народних комісарів колишнього Радянського Союзу всі медичні навчальні заклади в 1930 році були передані з Народного комісаріату освіти у підпорядкування Народному комісаріатові охорони здоров'я. У цьому ж році було визнано доцільним і вперше дозволено розпочати в медіаінститутах підготовку лікарів на трьох факультетах: лікувально-профілактичному, санітарно – гігієнічному та дитинства (педіатричному). У країні не вистачало лікарів, і це зумовило розпочати організацію медичних інститутів нового, виробничого типу, які отримали назву "лікарня – інститут". У "лікарнях-інститутах" навчалися медичні працівники із середньою спеціальною освітою. Такі інститути виробничого типу були засновані в усіх республіках Радянського Союзу. В Україні в 1931 році "лікарні – інститути" були створені в Києві, Харкові, Одесі, де уже існували стаціонарні державні медіаінститути, а також у містах Вінниці, Запоріжжі, Житомирі, Полтаві, Кременчуці, Кіровограді, Миколасві і Херсоні, де вищих навчальних медичних закладів не було. Усього було створено в Україні 11 медіаінститутів виробничого типу.

В 1934-1936 роках "інститути – лікарні" у Вінниці, Запоріжжі, Києві та Харкові рішеннями Раднаркому УРСР були реорганізовані у державні медіаінститути, а в інших містах після першого випуску лікарів ліквідовані. Так, в 1934 – 1936 роках у переліку державних вищих навчальних медичних закладів з'явилися Вінницький, Запорізький, 2-й Київський та 2-й Харківський медіаінститути.

У живописному куточку Києва на Лук'янівці в 1885 – 1904 роках була споруджена за проектом архітектора В.Н. Николаєва на кошти меценатів Бродських, Гальперіних, подружжя Заксів та Френкелів Київська єврейська лікарня, яка безкоштовно надавала медичну допомогу та обслуговувала як єврейське населення Києва, так і мешканців інших національностей. Це була всім відома в Києві багатопрофільна лікарня із сучасним на той час оснащенням і висококваліфікованим медперсоналом. В одному з корпусів (не зберігся) діяла синагога. Після жовтневих подій 1917 року Єврейська лікарня була перейменована в Першу робітничу лікарню, а пізніше - в Першу радянську лікарню Києва, яка стала виконувати роль провідного багато-профільного лікувального закладу (тепер – це Київська обласна клінічна лікарня на вулиці Баговутівській, 1).

Навесні 1931 року згідно з постановою Раднаркому СРСР на базі Першої робітничої лікарні Києва було засновано виробничо-медичний інститут, який розпочав

підготовку лікарів із фельдшерів та медсестер без відриву їх від виробництва. На посаду директора створеного інституту був призначений кандидат медичних наук акушер-гінеколог Н.Г.Окропаридзе. У 1931 році здійснено три набори студентів (у червні – 42 особи, в серпні – 84, у грудні – 112), а в 1932 році два набори (у квітні та в серпні – по 200 осіб) з медпрацівників Першої робітничої й Жовтневої лікарень, поліклінік Києва та Інституту охорони материнства й дитинства.

У 1934 році було випущено 42, а в 1935 році – 34 дипломованих лікарів. Практичний досвід роботи “лікарні – інституту” і фаховий рівень лікарів перших випусків показали, що Перша робітничка лікарня є хорошою навчальною базою, яка забезпечує високий рівень підготовки лікарів. Тому, на прохання Наркомату охорони здоров'я, Раднарком Української Радянської Соціалістичної Республіки (УРСР) Постановою № 1049 від 16 липня 1936 року реорганізував Київський виробничо-медичний інститут з 1 вересня 1936 року в стаціонарний 2-й Київський державний медичний інститут (2-й КДМІ) із лікувальним факультетом. Цією ж постановою будівлі й оснащення Першої робітничої лікарні були передані у власність 2-го КДМІ, що дозволило всі теоретичні та більшість клінічних кафедр розмістити в живописній садибі інституту. Із 20 клінічних кафедр 16 були створені й розміщені у профільних відділеннях лікарні, які стали власними клініками інституту, а решта шість – на базі міських і відомчих лікарень Києва. На посаду директора інституту був призначений керівник цієї лікарні кандидат меднаук М.Є.Лиманський. Багато кафедр у 2-му Київському медінституті очолили видатні й добре знані науковці: академіки В.Ю.Чаговець (кафедра нормальної фізіології), В.М.Іванов (кафедра факультетської терапії), І.М.Іщенко (кафедра загальної хірургії), А.І.Замкова–Смирнова (кафедра патологічної анатомії), професори Б.Я.Падалка (кафедра інфекційних хвороб), П.І.Баранник (кафедра загальної гігієни), А.С.Берлянд (кафедра пропедевтики внутрішніх хвороб), А.М.Ольшанецький (кафедра акушерства і гінекології), Б.М.Городинський (кафедра госпітальної хірургії), В.Г.Балабан (кафедра дитячих хвороб), Г.С.Барг (кафедра мікробіології), В.Г.Лазарев (кафедра неврології), І.В.Базилевич (кафедра госпітальної терапії), С.І.Радченко (кафедра соцігигієни), Є.І.Левін (кафедра дерматовенерології), Я.Г.Замковський (кафедра очних хвороб) та інші. Протягом 1931 – 1940 років чисельність студентів зросла з 47 (1931р.) до 1618 (1940р.), а випуск лікарів збільшився з 42 (1934р.) до 245 (1940р.). Усього за 10 років (1931 – 1941рр.) в інституті було підготовлено понад 560 лікарів.

З початком війни, через загрозу окупації ворогом Києва, в липні 1941 року всіх студентів інституту направили в Харків, де їх приймав тимчасово 1-й Харківський медінститут. Добиралися вони до Харкова різними шляхами й способами та не всі змогли прибути за призначенням. У серпні до Харкова були евакуйовані навчально-матеріальна база та професорсько-викладацький склад 1-го і 2-го Київських медінститутів. Зазнаючи постійних бомбардувань, не всі потяги без втрат змогли доїхати до Харкова. Тому, тимчасово, на воєнний період рішенням уряду УРСР шляхом об'єднання штатного персоналу та навчально-матеріальної бази двох київських медінститутів, які вдалося зібрати в Харкові після евакуації з Києва, був створений об'єднаний Київський медінститут, адміністрація якого розмістилася на вулиці Сумській, 1. Кафедри цього інституту були укомплектовані не за штатним розкладом, а об'єднували персонал та оснащення кафедр обох київських інститутів. Таким штатом і оснащенням Київський медінститут працював до поновлення в 1944 році діяльності 1-го та 2-го медінститутів як окремих навчальних закладів.

Загроза захвату ворогом Харкова примусила евакуювати Київський об'єднаний медінститут на Урал у місто Челябінськ, де він розмістився на вулиці Комуни, 35 і працював до повернення у 1943 році у звільнений від ворога Київ. У Челябінську залишився працювати діючий і понині Челябінський медінститут, створений за рахунок частини матеріального оснащення та особового складу кафедр і клінік київських медичних інститутів. Після повернення в зруйнований війною Київ, діяльність 1-го Київського медінституту (тепер – Національний медичний університет ім.О.О.Богомольця) була поновлена того ж 1943 року з розміщенням його на тій навчальній і клінічній базі обох інститутів, яка збереглася від руйнувань.

Восени 1944 року закінчилися бойові дії на території Буковини. Наркомат охорони здоров'я у серпні 1944 року звернувся до Ради Народних Комісарів УРСР із проханням поновити діяльність 2-го Київського медінституту з передислокацією його в місто Чернівці, яке майже не зазнало руйнувань під час бойових дій і мало всі необхідні умови для розміщення в ньому та забезпечення повноцінної діяльності вищого медичного навчального закладу. Щоб переконати Раднарком в доцільності

передислокації навчального закладу в Чернівці, Чернівецький облвиконком та обком КП(б)У ухвалили спільну Постанову № 404 від 11 вересня 1944 року з проханням розмістити 2-й КДМІ в м. Чернівці. Раднарком УРСР Постановою №1360 від 20 жовтня 1944 року дозволив Народному комісаріатові охорони здоров'я поновити діяльність 2-го Київського медінституту з лікувальним факультетом та передислокувати його в м. Чернівці. Постанова зобов'язувала органи місцевої влади м. Чернівці і Чернівецької області надати необхідну допомогу в розміщенні та організації роботи навчального закладу і містила перелік конкретних заходів, обов'язкових для виконання. У Постанові №1360 від 20.10.1944р. забули лише вказати, як слід називати 2-й Київський медінститут після переміщення його в Чернівці. У зв'язку з цим, цікавими є перші накази, які видавав тимчасово виконуючий обов'язки директора цього інституту доцент Євген Ілліч Кефелі (після – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри анатомії 1-го Київського медінституту). Наприклад, "Наказ № 1 по 2-му Київському медичному інституту в м. Чернівці від 21 жовтня 1944 року." За таким зразком були названі всі накази в жовтні, поки в листопаді не надійшло роз'яснення, що з 20.10.1944 року інститут є Чернівецьким, а не 2-м Київським. Наказ № 1 від 21.10.1944 року цікавий ще тим, що своїм пунктом першим засвідчує, що вже у вересні Наркомат охорони здоров'я Наказом №1858 від 3.09.1944 року поновив діяльність 2-го Київського медінституту з лікувальним факультетом в м. Чернівці і затвердив контингент прийому студентів на 1944-1945 навчальний рік на перший курс у кількості 300 осіб. У наведених документах (Постанова №1360 від 20.10.1944 року РНК та Наказ №1858 від 03.09.1944 року НКОЗ), які регламентують поновлення діяльності 2-го КДМІ, немає помилок в датах ухвалення цих рішень. За такими номерами й датами зберігаються ці документи в архівах. Правда, там є спроби олівцем виправити ці розбіжності з ухваленням доленосних рішень стосовно 2-го КДМІ. Загалом, архівні документи свідчать, що, мабуть, не просто було в умовах ведення війни поновлювати діяльність вищих навчальних закладів. Слід також відмітити, що не всі науковці 2-го КДМІ, особливо імениті, виявили бажання переїхати разом з інститутом у м. Чернівці. Зайнявши запропоновані посади на кафедрах 1-го КДМІ та пізніше відкритого Київського інституту удосконалення лікарів, вони залишилися працювати в Києві.

Поновлення діяльності 2-го КДМІ, який з 20 жовтня 1944 року став Чернівецьким державним медичним інститутом, проходило в надзвичайно важких умовах завершального року війни та післявоєнної розрухи. Але вже з перших років діяльності самовіддана й плідна робота колективу дозволила підняти на належний рівень авторитет інституту серед інших навчальних закладів та утвердити високу якість чернівецького лікарського диплома. Вагомий внесок у підготовку медичних кадрів та розвиток медичної науки внесли видатні науковці інституту, завідувачі кафедр, професори С.М.Савенко (нервові хвороби), Б.Л.Радзіховський (офтальмологія), М.К.Венцьковський та Л.Б.Теодор (акушерство і гінекологія), В.О.Ельберг, Н.Б.Щупак, М.Ю.Рапопорт, В.А.Тригер (внутрішні хвороби), Є.Р.Цитрицький та О.Ю.Мангейм (хірургія), З.Н.Гржебін (дерматовенерологія), С.П.Закривидорога (фармакологія), І.Г.Федоров і Д.С.Четвертак (патофізіологія), К.Д.Філатова (анатомія), О.М.Федорович (педіатрія), Г.П.Калина (мікробіологія), Я.П.Скляров (нормальна фізіологія), Н.М.Шинкерман (патоанатомія), Н.П.Татаренко (психіатрія), М.І.Михалойц (ЛОР-хвороби), А.В.Кирилічева (гістологія). Саме ця когорта науковців під керівництвом ректорів Д.С.Ловлі, М.Б.Мап'юковського, М.М.Ковальова започаткувала діяльність медінституту в перші десять років після переїзду його в Чернівці. Уже в 1946 році відбувся перший випуск 88 лікарів.

З початком своєї діяльності в Чернівцях інститут стає науково-методичним і лікувально-профілактичним центром Буковини. Науковці інституту разом із місцевими органами охорони здоров'я ліквідували в краї епідемії висипного (1944) та поворотного (1945) тифів, попередили епідемію черевного тифу (1945), ліквідували високу захворюваність венеричними хворобами (1944-1948), туберкульозом (1944-1958), ендемічним зобом (1946-1963), більше ніж у 15 разів зменшили дитячу смертність (1944-1968). Скоро загальне визнання не тільки в Україні, а й за її межами отримали наукові розробки вчених інституту з проблем патології нервової системи, особливо нейроінфекції (професор С.М.Савенко), психіатрії (професор Г.Ю.Маліс), гастроентерології (професори Н.Б.Щупак, В.А.Тригер, О.І.Самсон), ендокринології (професори Я.Д.Кіршенблат, Н.М.Шинкерман, М.М.Ковальов, доцент Б.Б.Роднянський), ембріотопографії (професори М.І.Туркевич, В.М.Круцяк), офтальмології (професор Б.Л.Радзіховський), синтезу нових антимікробних речовин (професори Г.П.Пісько, Г.А.Троян, Г.К.Палій, Ю.Л.Волянський).

У 1963–1974 роках завдяки діяльності ректора О.Д.Юхимця значно розширилась і удосконалилась навчально-матеріальна база інституту. Проведена реконструкція деяких навчальних корпусів, побудовані чотири нові гуртожитки для студентів, вступив у дію прекрасний спортивний комплекс, оздоровчо-спортивний табір на річці Дністер, ідальні та комбінат побутових послуг для студентів, побудовані віварій і господарський двір. Під керівництвом ректорів О.Д.Юхимця (1963–1974рр.) та В.К.Патратія (1974–1993рр.) в зростанні й поширенні авторитету Чернівецького медінституту за межі України важливу роль відіграла діяльність добре відомих у країні та за її межами науковців П.М.Гудзенка, Т.К.Набухотного (педіатрія), Г.Т.Піська, Ю.І.Іванова (фармакологія), М.Г.Туркевича, В.М.Круцяка (анатомія), Г.А.Троян, Ю.Л.Волянського, Г.К.Палія (мікробіологія), П.В.Волошина, І.К.Владковського, В.К.Чернецького (неврологія), О.С.Сокол (Тарабан), В.П.Ліпковського, А.М.Михайлової (інфекційні хвороби), Г.Ю.Маліса, Ю.А.Антропова (психіатрія), Д.О.Битченка, О.О.Гладкова (ЛОР-хвороби), Б.А.Пахмурного, А.І.Гоженка, Л.М.Очеленка (патофізіологія), Я.Б.Кіршенבלата (нормальна фізіологія й ендокринологія), В.Л.Хенкіна, Л.І.Романа, С.А.Жаца, Б.О.Мількова (хірургія), В.А.Тригера, О.І.Самсон (внутрішні хвороби).

Багато випускників і науковців інституту очолили відомі в Україні та за її межами науково – дослідні центри та інститути (Г.В.Гайко – директор Українського НДІ травматології і ортопедії; Д.І.Заболотний – директор НДІ оториноларингології; Ю.Л.Волянський – директор Харківського НДІ мікробіології та імунології; В.В.Юканевич – генеральний директор Української асоціації народної медицини; В.Шаповал – директор нефроурологічного центру, зав. кафедри урології Харківського медуніверситету; М.Г.Проданчук – директор ДП МЕР МОЗ України; Д.Д.Зербіно – директор Інституту клінічної патології, завідувач кафедри патанатомії Львівського медуніверситету; Т.Д.Никула – завідувач кафедри проледевтики внутрішніх хвороб №2, проректор із навчальної і наукової роботи (1986–1997рр.) Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, Н.В.Ельштейн – доктор меднаук, професор, заслужений лікар Естонії, широковідомий своїми філософсько-публіцистичними книгами “Діалоги про медицину”, “Медицина і час” та інші). Два вихованці інституту були призначені на посаду Міністра охорони здоров’я України: член – кореспондент АН і АМН УРСР, лауреат Державної премії УРСР В.Д.Братусь (1954–1957 рр. та 1968–1975 рр.) і академік АМН України Ю.П.Сніженко (1992–1994 рр.).

Чернівецький медінститут забезпечує не тільки високий рівень фахової підготовки лікарів, але й надає всі можливості для розквіту талантів, якими Бог обдарував його вихованців. Так, у період навчання в інституті розкрився й розквітнув усіма барвами талант відомих в Україні й у всьому світі діячів культури, лауреатів Державної премії ім. Т.Шевченка композитора, поета, музиканта й виконавця естрадних і народних пісень Володимира Івасюка, поета-пісняря, громадського діяча Михайла Ткача, лауреата Золотої медалі ЮНЕСКО і звання “*Золоте ім’я світової культури*”, хірурга, піаніста, композитора Йосипа Ельгісера. Усі вони поєднували успішне навчання із заняттями в гуртках художньої самодіяльності. Два вихованці інституту, а в подальшому знані вчені і громадські діячі, успішно виконували обов’язки Надзвичайного і Повноважного Посла України в Індії (професор Г.І.Ходоровський) і Румунії (професор Л.І.Сандуляк). Випускники інституту працюють у багатьох країнах ближнього й далекого зарубіжжя і всюди визнані фахівцями того рівня, який відповідає міжнародним стандартам.

Особливого розквіту навчальний заклад зазнав після обрання в 1993 році, вперше за конкурсом, на посаду ректора інституту колишнього його випускника, заслуженого працівника народної освіти України, доктора медичних наук, академіка АН ВШУ, професора В.П.Пішака, відомого своїми працями з проблем нейроендокринології та хронобіології. Незважаючи на численні труднощі, талант вченого-організатора зумів об’єднати зусилля колективу інституту на вирішення актуальних завдань, направлених на подальше удосконалення та покращення навчально-виховної, методичної, наукової і лікувальної роботи та переорієнтацію всієї роботи колективу навчального закладу до роботи в нових, конкурентних, ринкових умовах. Завдяки ініціативам та безпосередній участі В.П.Пішака розширилися зв’язки інституту із зарубіжними навчально-науковими закладами. В інституті розпочата підготовка лікарів для країн ближнього й далекого зарубіжжя. Започатковане співробітництво з навчальними закладами та науковцями Австрії, Німеччини, США, Канади, Швеції, Голландії, Франції, Румунії, Росії, Болгарії, Польщі. Відкрито шість нових кафедр і поновлено роботу двох раніше закритих. Уперше в Україні на базі інституту

започатковується система ступеневої медичної освіти: медичний ліцей – медичне училище – медичний коледж – медакадемія. На базі Чернівецького медінституту в 1995 році проведена Міжнародна конференція з питань розвитку медсестринства в Україні, а в 1999 році – I Всеукраїнський з'їзд молодших медичних і фармацевтичних спеціалістів, на яких були визначені основні напрямки розвитку медсестринства і підготовки молодших медичних спеціалістів в Україні. У 1995 році Державна акредитаційна комісія визнала інститут акредитованим за статусом вищого закладу освіти четвертого рівня. У 1997 році Постановою Кабінету Міністрів України № 312 від 4 квітня 1997 року на базі Чернівецького медінституту була створена Буковинська державна медична академія (БДМА). До складу академії ввійшли три медичні училища – Чернівецьке, Новоселицьке й Вапківське. Завдяки ініціативам В.П.Пішака значно розширюється та удосконалюється навчально-матеріальна база академії. Починаючи з 1994 року, реставровані, капітально відремонтовані, оснащені сучасними меблями і технічними засобами всі навчальні корпуси. Крім того, реконструйовані, капітально відремонтовані, укомплектовані необхідним оснащенням та введені в експлуатацію три нові навчальні корпуси і власний лікувально-діагностичний центр академії із сучасними засобами діагностики й лікування. Завершена реставрація та капітальний ремонт переданого місцевою владою для БДМА будинку, в якому розмістився актовий зал академії на 700 місць.

Сьогодні Буковинська медакадемія – це науковий, навчальний і лікувальний заклад із багатим досвідом і славними традиціями, добре знаний як в Україні, так і за її межами. Як сучасний багатопрофільний заклад освіти IV рівня акредитації, академія здійснює підготовку у медичному ліцеї та на підготовчому відділенні для іноземних студентів та ступеневу підготовку фахівців у трьох медичних училищах академії (I рівень акредитації) і на своїх факультетах (II та IV рівень акредитації). Відповідно до рішень Державної акредитаційної комісії України Буковинська медична академія отримала ліцензії на освітню діяльність з підготовки фахівців:

- на медичному факультеті за спеціальностями “Лікувальна справа”, “Педіатрія”, “Медична психологія” із правом отримання диплома лікаря;
- на факультеті “Фармація” за спеціальностями “Клінічна фармація” із правом отримання диплома провізора клінічного та “Фармація” освітньо-кваліфікаційного рівня “Молодший спеціаліст” з отриманням диплома фармацевта;
- на факультеті бакалаврів та молодших медичних і фармацевтичних фахівців (для випускників медучилищ) за спеціальностями “Сестринська справа” і “Лабораторна діагностика” з отриманням диплома бакалавра медицини;
- на факультеті бакалаврів та молодших медичних і фармацевтичних фахівців (випускників старшої школи) за спеціальністю “Лабораторна діагностика” і отриманням диплома бакалавра медицини та за спеціальністю “Лабораторна діагностика” з отриманням диплома кваліфікації “Лаборант”.

Післядипломну підготовку в академії лікарі проходять в інтернатурі та на курсах передатестаційного удосконалення із проведенням атестаційних іспитів на присвоєння чи підтвердження звання “Лікар-спеціаліст” другої, першої та вищої кваліфікаційних категорій. На 36 кафедрах академії навчально-виховний процес забезпечують понад 300 осіб професорсько-викладацького персоналу, в тому числі 50 докторів та 259 кандидатів наук, серед яких 2 академіки АН ВШУ, 6 академіків УАННП, 8 заслужених лікарів України, 2 заслужені діячі науки, 2 заслужені працівники народної освіти і вищої школи України. Тільки за роки діяльності навчального закладу на Буковині (1944-2001рр.) підготовлено понад 16 000 лікарів та 200 бакалаврів, а всього за 70 років діяльності навчального закладу підготовлено більше 20 000 лікарів.

В академії навчається понад 3000 студентів, із них 150 іноземних з 22 країн. Навчально-виробнича база розташована у 10 навчальних корпусах і 22 лікувальних закладах міста. Бібліотека академії має понад 500 тисяч томів навчальної, науково-медичної та художньо-публіцистичної літератури. В академії видаються науковий журнал “Буковинський медичний вісник,” всеукраїнський студентський науковий журнал “Хист”, часопис “Для вашого здоров'я”. До послуг викладачів і студентів академія має понад 260 одиниць комп'ютерної техніки. Створено свій сайт у всесвітній мережі ІНТЕРНЕТ. Власний спортивний комплекс дозволяє організувати роботу будь-яких спортивних секцій. Поновлена робота бази відпочинку “Здоров'я” на річці Дністер. П'ять гуртожитків забезпечують розміщення в них усіх студентів академії. У позанавчальний час працюють спортивні секції та гуртки за інтересами (художній, драматичний, поетичний та інші). Художня самодіяльність в академії представлена

відомими за межами України студентським Народним ансамблем пісні й танцю "Трембіта" та хором співробітників, які брали участь і стали призерами міжнародних фестивалів у Польщі, Угорщині, Румунії, а також вокально-інструментальним ансамблем "Кампус," командами КВК "Колеги" та "Мед-star."

Покращення умов для навчання та наукової діяльності дозволило майже втричі збільшити кількість аспірантів, магістрантів і клінічних ординаторів. Академія стала відомим центром медичної науки в Україні та за її межами. Тільки за 55 років діяльності на Буковині в ній підготовлено більше 100 докторів та понад 500 кандидатів наук, 50 магістрантів і більше 400 клінічних ординаторів. Сьогодні примножує славні традиції та авторитет академії нова плеяда науковців, серед яких добре відомі професори М.Ю.Коломоєць, О.І.Волошин, В.К.Ташук (внутрішні хвороби), Ф.Г.Кулачек, І.Ю.Полянський, О.В.Алексеєнко, Б.М.Боднар (хірургія), І.М.Рубленик (травматологія), О.М.Юзько, О.В.Кравченко (акушерство і гінекологія), Л.О.Безруков, Ю.М.Нечитайло (педіатрія), І.Ф.Мещишен (медична хімія), В.Ф.Мислицький (патологія фізіологія), Г.І.Ходоровський (нормальна фізіологія), В.П.Пішак (хронобіологія), І.Й.Сидорчук (імунологія), Р.В.Сенютрович (онкологія) та інші. Майже 700 студентів займаються науково-дослідною роботою. Кращі з них беруть участь у регіональних, всеукраїнських та міжнародних олімпіадах, конференціях, симпозіумах, на яких постійно займають призові місця. Щорічно на базі академії планується й проводиться в середньому 3-4 наукові конференції, симпозіуми та з'їзди. Наприклад, тільки протягом 2001 року на базі академії проведені дві Всеукраїнські науково-практичні конференції з актуальних питань перинатології та актуальних питань морфогенезу, XII Міжнародний науковий офтальмологічний симпозіум "Хірургічне та медикаментозне відновлення зору," Всеукраїнська науково-методична конференція з питань організації роботи кафедр екстремальної і військової медицини, VI З'їзд Всеукраїнського лікарського товариства. Стало традиційним щорічне проведення в академії Всеукраїнської студентської олімпіади з біохімії. Усі названі заходи проводяться на високому рівні з активною участю науковців академії і є одним із показників визнання авторитету навчально-наукового закладу. Стимулює зростання ефективності наукової та лікувально-профілактичної роботи професорсько-викладацького складу академії традиційна тісна співпраця з органами охорони здоров'я Чернівецької, Рівненської, Житомирської та Хмельницької областей. Тільки за останні 10 років (1991-2001рр.) розроблено і подано 88 нововведень, 238 рац-пропозицій, отримано 135 авторських свідоцтв на винаходи, підготовлено 50 методичних рекомендацій та 73 інформаційні листи, видано 88 монографій, 12 збірників наукових праць, 15 підручників та 264 навчальні посібники, 17 брошур. Вчені академії спільно з науковцями Національного медичного університету за редакцією професорів М.Ю.Коломоєця та К.М.Амосової розробили "Автоматизовану комп'ютерну атестаційну систему для атестації лікарів-інтернів зі спеціальності "Терапія", яка Міністерствами освіти й науки та охорони здоров'я України затверджена як державний стандарт освіти, за яким атестуються випускники інтернатури та лікарі-терапевти. Професор М.Ю.Коломоєць очолює створену МОЗ України групу експертів-фахівців з підготовки тестових завдань ліцензійного іспиту "Крок-3" із спеціальності "Терапія".

Відмічаючи ювілейну дату у своїй біографії, колектив академії впевнений, що сумлінною працею продовжує примножувати здобутки та славні традиції навчального закладу, ще більше зміцнювати його авторитет у державі й поза її межами і цим робить посильний внесок у розбудову та процвітання України.

BUKOVYNA STATE MEDICAL ACADEMY

VI.Bilous, T.A.Zakharova

Abstract. All the periods of the 70 year history of the foundation, development and activity of Bucovyna State Medical Academy have been elucidated for the first time.

Key words: medical institute, academy, history of foundation, development, activity.

Bukovinian State Medical Academy {Chernivtsi}

Надійшла до редакції 5.11.2001 року